EEN REGIO IN ONTWIKKELING

Kiemregio Parkstad

DD22019108

Inleiding

In 2018 is de start van de eerste verkenningen om met een groep enthousiaste mensen een energie coöperatie op te zetten voor de binnenstad van Heerlen. Deze eerste stappen kwamen voort uit het Urban Bidboek, dat gemaakt was door IBA Parkstad. Er werd een werkgroep ingericht die snel uitgroeide naar 25 deelnemers. Deze deelnemers zijn zorgvuldig bij elkaar gebracht op basis van kennis en netwerk. We zochten mensen die een goede vertegenwoordiging zijn in de leefwereld-systeemwereld-kennisdomein-procesdomein. Er ontstond ambitie en een gevoel om er samen iets van te maken.

Een kleine hik-up. De gemiddelde leeftijd lag al snel boven de 55 jaar. Hier wilde we verandering in brengen. Als je de toekomst wilt vormgeven, dan kan dat het beste met jongeren plaats vinden. Deze zoektocht is in 2019 begonnen. Tijdens een karavaan bezoek in Heeg (Friesland) zagen we hoe een dorp eigen regie kon nemen over hun gebied-overstijgende vragen. Hier zagen we de oplossing voor Heerlen, lees Parkstad. Parkstad als Kiemregio, een Euregionale samenwerking tussen gebiedsgebonden vraagstukken. Met elkaar, vraag gestuurd organiseren. Zo werd het in het begin genoemd. Hoe doe je dat dan en wie kan ons daar bij helpen? Een enorme steun in de rug is dat RVO, DD2 programma met name: De tafel van Regionale Netwerken, de juiste kennis partner en netwerk is. De PTRN als bron van sociale innovatie, kennis en meervoudige co-creatie. De PTRN als leer- en experimenteer omgeving. Maar ook een veilige plek om met elkaar te kijken hoe je het e.e.a. kunt organiseren. We hebben onze oren en ogen de kost gegeven en geleerd van een ieder binnen de PTRN en zijn hiervoor dankbaar. We hebben mensen gecontracteerd binnen de PTRN en hebben modellen aangereikt gekregen door Heeg, Bommelerwaard, de coöperatieve samenleving, Voedselraad Amsterdam. Maar ook individueel is er veel bijgedragen door de leden van PTRN. We hoefden maar de hulpvraag te stellen en er kwam actie. Het voelt als familie.

Veel dank hiervoor.

Leo Crombach

Zonne-energie als batterij voor de samenleving

Bestuur van 35-

Het proces van de Kiemregio heeft er toe geleidt dat de bestuurssamenstelling van de energie coöperatie: 5000 zonnepanelen voor de binnenstad van Heerlen is samengesteld uit jonge mensen, allen met een specifieke achtergrond en expertise. De samenstelling is:

Jelle Diederen, Fleur van Hooren, Lars Rompen, Daniel Raedts, 2 aspirant kandidaten zijn in gesprek tot toetreding.

De aanpak

De coöperatie is begonnen, voor verdere informatie over de ontwikkeling zie bijlage rapportage 5000 zonnepanelen voor de binnenstad van heerlen.

De aanpak die is gehanteerd:

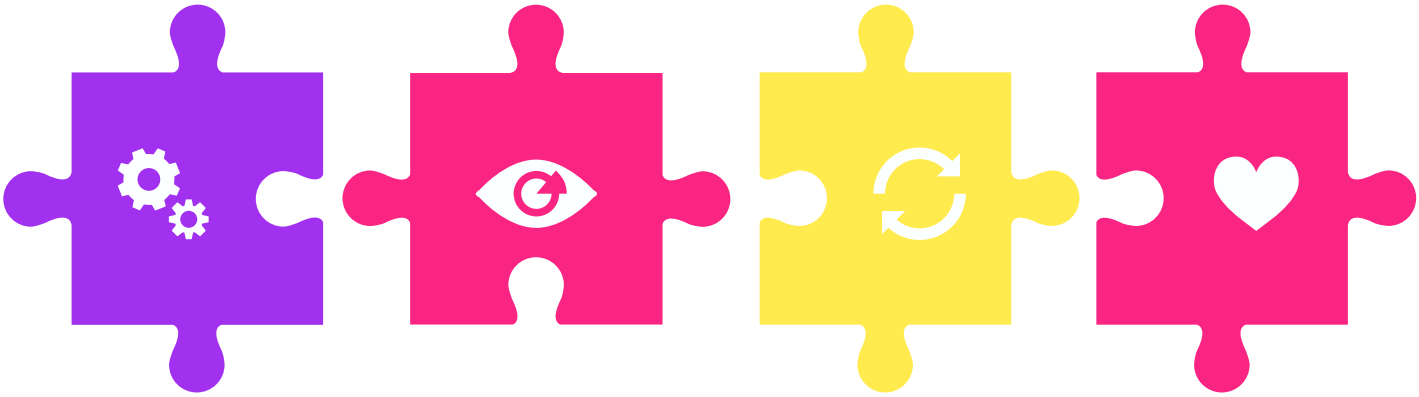

Verkennen **Delen** **Overeenkomen** **Uitvoeren**

Verkennen: we hebben als groep gekeken wat is er belangrijk om samen meer voor de omgeving te organiseren. Hierbij is men uitgegaan van Meervoudig organiseren in het gebied Parkstad. De energie coöperatie moet een inclusief karakter hebben en iets bijdragen aan de omgeving, los van de energiekorting die de leden ontvangen op hun energie rekening. De gemeente stelt de daken ter beschikking om panelen op te leggen. Soilagro is de investeringsmaatschappij die de panelen legt. Deze samenwerking is vast gelegd voor de periode van 25 jaar. Hierbij conformeert Soilagro ook een social return of investment naar de coöperatie. Men draagt daar bij waar nodig gedurende 25 jaar in het sociale domein.

4 werkgemeenschappen zijn actief.

Alle bestuursleden hebben een werkgemeenschap onder hun hoede, zo is er een werkgemeenschap Techniek, Organisatie, Financieel, Communicatie en Nieuwe leden.

Alle werkgemeenschappen, onder leiding van een bestuurslid, zijn samengesteld uit specialisten.

Bijvoorbeeld in de werkgemeenschap Techniek, is een afvaardiging van Soilagro, de gemeente Heerlen en een technische bouwer van installaties.

De werkgroep Communicatie bestaat uit een online specialist, community builder en een content specialist actief. Deze mensen worden gevonden in de deelnemers van het eerste uur.

De doelstelling van iedere werkgemeenschap is het zelfde:

1) een gezamenlijk doel per werkgemeenschap waaraan iedereen wil bijdragen, i.p.v. moet bijdragen.
2) Niet afhankelijk van centrale leiding, maar steunen op eigen initiatief.
3) Besturing en uitvoering van werkzaamheden liggen in dezelfde hand.
4) Overwegend horizontale samenwerking, incl. onderlinge afstemming en onderhandeling, i.p.v. verticale aansturing.
5) Ieder lid van de werkgemeenschap levert een bijdrage aan het succes, toekijken of alleen kritiek uiten is niet acceptabel.

Ontwikkelingen voor 2021

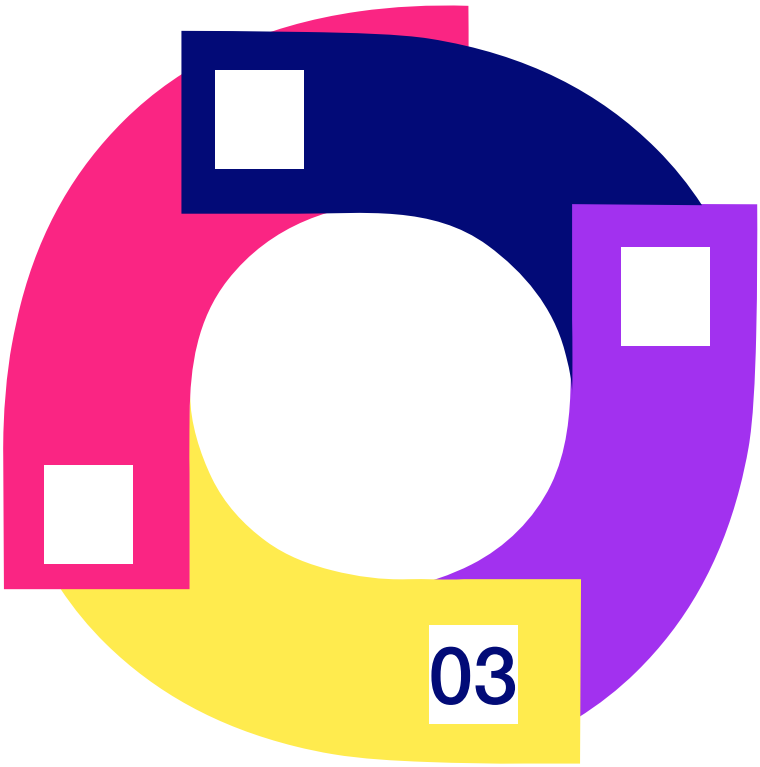

Eerste daken

Om dit moment zijn er 2 daken in onderzoek om zonnepanelen op te plaatsen. Voor 2021 is de verwachting dat er 1500 tot 2000 panelen zijn geplaatst.

Mijnwater BV

In Heerlen is het Mijnwater project, dit project heeft stroom nodig. Er zijn eerste verkennende gesprek hoe dit te organiseren.

Interesse van bedrijven:

BTM Parkstad, dhr Igor Soons, voorzitter van de BTM is in gesprek met het bestuur van de energie coöperatie om een inventarisatie uit te voeren naar geschikte daken op bedrijventerreinen in Parkstad

Gemeente Heerlen

Gemeente Heerlen is een inventarisatie van hun panden aan het uitvoeren waarbij wordt gekeken naar de mogelijkheden van de Postcoderoos aanpak.

Dank aan de deelnemers van de PTRN

Peter Bootsma Noorden Duurzaam

Peter Bootsma heeft ons in 2 kennissessies meegenomen in het proces van de Tafelnetwerk, Hoe adresseer je de kwestie, een zeer leerzame kennis sessie.

Sybrand Frietema

Specialist in het inrichten van energie coöperaties en nieuwe businessmodellen rond deze energie coöperaties.

Onno van Bekkum

De energie coöperatie als voorloper van een gebiedscoöperatie. Onno heeft ons de eerste contouren geschetst van het belang van een energie coop. en haar inclusieve karakter.

Noorden Duurzaam en de coöperatieve samenleving, de voedselraad Amsterdam en de dorpscoöperatie Heeg hebben een bijdrage geleverd aan het goed opzetten van de huidige energie coöperatie. Er is contact gelegd tussen Dhr Frietema in Friesland en Douwe Dijkstra in Heerlen. Er zijn verkenningen gedaan in de businesscase. De statuten van de coöperatie is hierdoor verrijkt. (concept statuten zijn meegestuurd in de bijlage). De verkenning om te komen tot een voedsel coöperatie komt vanuit Heeg.

Hier is men bezig een voedsel coöperatie op te zetten. De verbinding met MRA en voedsel verbindt in Amsterdam was snel gelegd binnen de PTRN. De ontwikkelingen hierover lezen jullie in het volgende hoofdstuk.

Stichting Proeflokaal Voedsel coöperatie Parkstad

Lokaal eten en lokaal produceren van voedsel.

Voedsel verbindt, of is het: eten verbindt. Wij geloven in het laatste. Samen eten en drinken en tijd voor elkaar hebben is een belangrijk cultuur maatschappelijk erfgoed. Waarbij het belangrijk is hetgeen je eet goed is en lokaal wordt geproduceerd. Korte ketens, toch? De werkelijkheid is weerbarstiger. Wat je tegenwoordig eet kan al snel 30.000 km hebben afgelegd, voordat het op je bord ligt. Dat is gek! Hier moeten we wat mee. Zeker in Limburg, wat toch nog steeds een culinaire en bourgondische indentiteit heeft.

Inleiding

In het overleg tussen de Stichting Proeflokaal (onder auspiciën van Lijnspel Coöperatie U.A.) en Food Council MRA over de samenwerking rond de voedseltransitie in Parkstad Limburg en de metropool regio Amsterdam.

voedseldemocratie

Keuzevrijheid in de manier van eten is een burgerrecht. Onderdeel van die vrijheid is een gemakkelijke toegang tot duurzaam, lokaal, geproduceerd voedsel dat aan de streek verbonden is. Daarmee wordt zowel het sociaal-culturele als economische bestaansrecht van de lokale en regionale gemeenschappen geborgd, om via eten en drinken vorm te geven aan de landbouw, visserij, voedingen en arbeidsomstandigheden, welke passen bij de specifieke ecologische, sociale, economische en culturele omstandigheden van de omgeving waar de inwoners van een streek in leven. Voedseldemocratie maakt ons bewust dat we meer en beter inspraak moeten hebben om te komen tot een eerlijk, duurzaam en beter regionaal voedselsysteem.

samenwerking

Een voedselraad ziet integrale ketensamenwerking als de sleutel om te komen tot een democratisch voedselsysteem dat past bij de economie, ecologie en sociale structuur van de regio. Dit strekt zich uit van bodemkwaliteit, biodiversiteit en het watersysteem tot verkeersdruk. Een regionaal voedselsysteem is minder kwetsbaar voor verstoringen in het mondiale handelsverkeer in tijden van crisis.

Toelichting

Samenwerking is een noodzakelijke voorwaarde voor de totstandkoming van een democratisch voedselsysteem. Een duurzaam voedselsysteem wordt vaak vereenzelvigd met korte ketens. 'Kort' slaat op de afstand dat ons voedsel moet afleggen van boer tot bord, of kort slaat op een keten dat met zo min mogelijk schakels ons voedsel bij de consument weet te brengen. Om te komen van een vanzelfsprekend globaal georiënteerde naar een specifiek regionaal georiënteerd voedselsysteem is het noodzakelijk bewust te werken aan nieuwe verbindingen. Juist in een periode van overgang is het van groot belang dat er nieuwe connecties worden gemaakt en nieuwe vormen van samenwerking worden gefaciliteerd. Hier ligt een kerntaak voor elke voedselraad.

voedsel vieren

Dit is zowel een doel als een middel om transitie in gang te kunnen zetten. De feestelijke waarde van gezamenlijke voedselbeleving vormt de basis van een deugdelijk voedselsysteem. Dit is zowel een doel als een middel om transitie in gang te kunnen zetten. Elke discussie over het voedselsysteem dient dan ook te beginnen en te eindigen met het plezier van goed eten en drinken.

dichtbij en inclusief

Een voedselraad moet lekker, gezond, duurzaam, divers en betaalbaar, lokaal geproduceerd voedsel voor iedereen dichterbij brengen en toegankelijk maken. Voedsel kan een bijdrage leveren aan een inclusieve samenleving indien we ervoor zorgen dat zoveel mogelijk mensen deelgenoot kunnen worden.

Toelichting

Het huidige dominante voedselsysteem dat is gebaseerd op overwegingen van economische efficiëntie, superspecialisatie, mondiale structuren, grootschaligheid en eenzijdige toepassingen van wetenschap en techniek, sluit de deur voor participatie van burger-consumenten. Het is een exclusief systeem dat volledig wordt overheerst door grote ondernemingen, internationale handelsovereenkomsten, banken, kennisinstellingen en overheden. Voedselraden vormen een breekijzer om dit exclusieve systeem op te breken en de eter weer een stem in het kapittel te geven. Cabannes en Marocchino, 2018, 47

voedselkeuze

Een voedselraad helpt mensen om échte keuzes te kunnen maken ten aanzien van hun dagelijks eten. De praktijk van alledag is dat in de reguliere supermarkt de keuzevrijheid beperkt wordt tot een groot assortiment van in hoofdzaak zwaar bewerkte producten van de meest uiteenlopende merken. Voeding is daarmee verworden tot een economische transactie op basis van prijs en verpakking. Smaakbeleving en het sociale hoogtepunt van een gedeelde maaltijd worden zodoende gedegradeerd tot een bijzaak in onze tijdsbesteding. Door afkeer van globalisering, voedselschandalen en een toenemende interesse in voedsel, zijn meer en meer mensen zich er bewust van, dat er ook een keuze is om voor duurzaam en lokaal geproduceerd voedsel te kiezen.

lerende organisatie

Een transformatie van het globale, on-duurzame voedselsysteem houdt in: een gezamenlijk leerproces waarin de kwaliteiten en de gebreken van ons dagelijks eten aan de orde komen. Het leerproces is een samenspel tussen 'het gebied als de klas' (de regio) en de voedselraad (de organisatie). Nieuwe ontwikkelingen op de voedselmarkt en voortschrijdend inzicht maken dat de voedselraad een doorlopend leerproces ondergaat.

van denken naar dóen

Denken is maar een deel van de oplossing, daar moeten daden op volgen anders verandert er niets. De voedselraad zal concrete acties bedenken om een regionaal voedselsysteem dichter bij te brengen, waarbij zoveel mogelijk inbreng mogelijk gemaakt wordt voor alle geledingen van de voedselketen, van boer tot afvalverwerker.

betrokkenen

De voedselraad vormt een afspiegeling van de samenleving waarbij zoveel mogelijk geledingen van de samenleving betrokken worden. Actieve inbreng, betrokkenheid en mede-eigenaarschap van het gedachtengoed scheppen meerwaarde en maken dat partijen zich ook 'gehoord' weten.

haalbaar en betaalbaar

De voedselraad zet in op het realiseren van een aanbod van smakelijk en betaalbaar, duurzaam geproduceerd eten dat qua prijsstelling bereikbaar is voor het gros van de bevolking. Het nieuwe voedsel is de 'tegenhanger' van het scherp geprijsde , fabrieksmatig geproduceerde voedsel dat via de supermarkt verkrijgbaar is. Draagvlak voor een voldoende afzetmarkt kan alleen als de voedselraad een voedselomgeving weet te realiseren die haalbaar en betaalbaar is.

rol van de voedselraad

De voedselraad vestigt voortdurend de aandacht op het voedselsysteem als geheel.

Het vervult daarbij verschillende functies en vormt de regionale verbinding die gevoed en gevormd wordt door de diverse regionale spelers. Het is een collectief van waarden-gedreven ondernemers, instellingen en burgers die actief samenwerken om een ander voedselsysteem te realiseren.

Verder kijken dan de landsgrens.

Samen werken

Eerste contacten gelegd met MRA Amsterdam en Ernahrungsrat Aachen. Op 30 juli tekenen we het bovenstaande convenant in Eupen Belgie om verdere samenwerking te ontwikkelen.

Samen leren

Koppelingen worden gemaakt naar onderwijs instituten en samenwerkende keten partners. Er is verbinding met FoodLab Limburg en de Hogere en Middelbare hotelschool.

Samen bouwen

In september 2020 is er een start bijeenkomst met een groot ontbijt op de grens tussen Parkstad en Aken. Bij deze bijeenkomst worden de eerste plannen gepresenteerd van de samenwerking.

Een ontmoeting in Frankfurt tussen Arnold van der Valk (PTRN) voedselraad Amsterdam en Manfred Lieber van Slowfood Aachen was voldoende. In mei en juni zijn de eerste contacten gelegd. In mei via de digitale weg in juni een persoonlijke ontmoeting. Beide organisaties benadrukte het belang van korte keten ontwikkeling en de moeizame weg die hierin te gaan is. We hebben besloten samen op te trekken. Het thema eten verbindt de Euregio. Dit als opmaat naar een gebiedscoöperatie. Het bovenstaande stuk is ontstaan uit 10 principes van de Ernarungsrat in Duitsland. De ontwikkelingen op dit gebied zijn ver in Duitsland. We kunnen hiervan veel leren. Op 30 juli dit jaar is er een samenkomst tussen MRA Foodcouncil Amsterdam, de stichting Proeflokaal Parkstad en de Ernarungsrat Aachen. Tijdens deze bijeenkomst wordt de alliantie versterkt en met elkaar het samen-werk-model besproken. Dit vatten we samen in een Samen-werk-overeenkomst. (zie bijlage)

De aanpak en deelnemers

Eten verbindt en de toog dialoog, de ontmoeting met Aken was een feit, de gasten namen heerlijk Eifel bier mee en lokale Mosterd, Limburg zorgde voor de lokale wijn en de lokale kaas. En natuurlijk salade en groenten uit eigen tuin. De basis voor een avond vol herkenning en erkenning voor hetgeen we staan: Meervoudig korte voedsel keten.

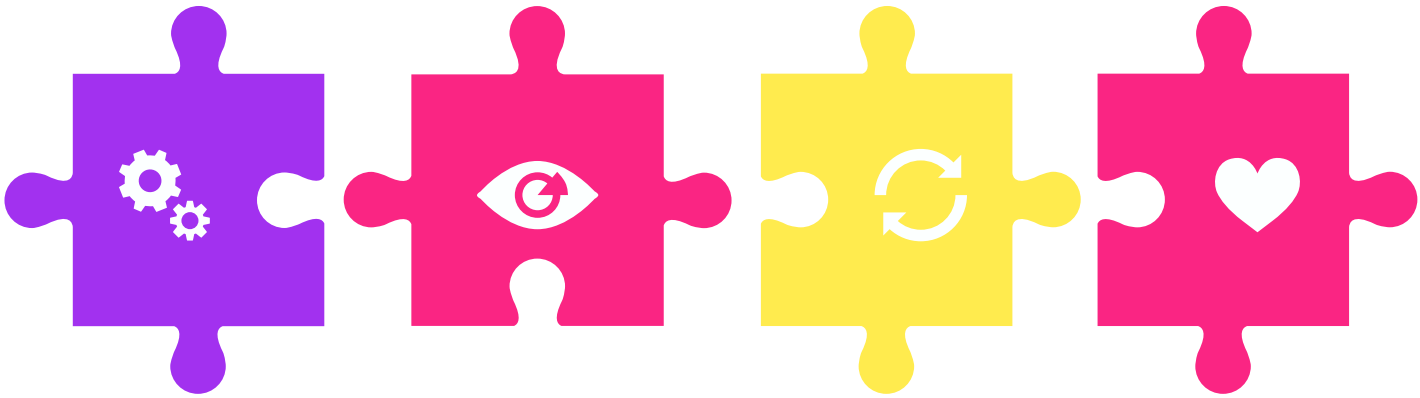

Verkennen **Met elkaar delen** **Netwerk** **Uitvoering**

Er zijn verschillen in de manier van organiseren tussen de Aken aanpak en de Limburgse aanpak. In Parkstad is er een duidelijke verbinding en netwerk met de lokale bestuurders. In Aken gaat dit via diverse politieke afdelingen. Je moet eerst bij alle politieke partijen langs voordat er een contact ontstaat met de lokale bestuurder. Dit vergt veel tijd en heel veel gesprekken. In september 2020 wordt in Aken een nieuwe burgemeester gekozen. We pakken dit moment aan om via de burgemeester van Kerkrade (Petra Dassen) het contact te leggen met de burgemeester van Aken. Wat ook zichtbaar is geworden is dat Parkstad meer is van “learning by doing” en in Aken wordt alles “gründlich” doordacht en besproken. Het is duidelijk waar we elkaar kunnen versterken.

Tijdens de bijeenkomst ontstond een prachtig idee: Een kaart van de euregio zonder de grenzen ingetekend. Op deze kaart zijn alle streekproducenten zichtbaar, Er worden wandel, fietsroutes ingetekend, waarbij je de streek-producenten kunt ontmoeten.

Gebiedscooperatie Parkstad

Common based colaborate economy / society, Heerlen en Parkstad, als Kiem regio.

#1

Wat is een gebiedscoöperatie?

Een gebiedscoöperatie gaat over een langjarige informele samenwerking met een juridische verankering. Het doel is niet een betere marktpositie te verkrijgen, maar een nieuwe vorm van samenwerking om een alliantievorming te realiseren tussen ondernemers, natuurbeheerders, kennisinstellingen, inwoners en overheden.

De gebiedscoöperatie staat voor een collectieve aanpak. Van regionale gebiedsopgaven. Dit alles met het behoud en versterking van de leefomgeving, landschap en natuur. De gebiedscoöperatie kun je zien als een "next generation business model". De coöperatie is opgebouwd uit strategische allianties. Elk lid draagt bij aan het succes, door inleg van knowhow, menskracht, middelen, etc.

De gebiedscoöperatie ontwikkelt instrumentarium dat kan helpen in het proces van duurzame alliantievorming.De gebiedscoöperatie is een maatschappelijke onderneming en fungeert als aanjager van maatschappelijke sociale en economische innovatie. Samen met stakeholders in de regio willen we nieuwe kennis en inzichten ontwikkelen en deze toepassen op de vraagstukken van de regio. Onze regio is Parkstad. Maar daarnaast ook Zuid Limburg en de Euregio. We spreken over een gebied met een radius van zo'n 30-40 km rond Parkstad.

De eerste opdracht van de coöperatie is het in kaart brengen van diverse common activiteiten in het gebied. Deze activiteiten worden gecategoriseerd in focus gebieden. Binnen deze focus gebieden brengen wij in kaart wie de keten en kernpartners zijn en voor wie men dienend is binnen de samenleving.
De coöperatie zal kennis werkplaatsen organiseren, in deze werkplaatsen worden de vragen opgehaald die leven bij common activiteiten in het gebied.

De gebiedscoöperatie wordt ingericht als een "Atomium model" : de bollen vertegenwoordigen de onderliggende entiteiten die onderling verbonden zijn en via een centrale bol, de gebiedscoöperatie, bij elkaar gehouden worden. Binnen de gebiedscoöperatie vinden geen uitvoerende werkzaamheden plaats. De gebiedscoöperatie fungeert als een raadgevend, ondersteunend in denk- en regelwerk en initiatief aanjagend orgaan voor de onderliggende entiteiten (coöperaties, stichtingen, verenigingen) waarbinnen de uitvoering ligt.

#2

De gebiedsomgeving Parkstad

Parkstad is ontstaan uit de 7 gemeenten Heerlen, Kerkrade, Brunssum, Landgraaf, Voerendaal, Simpelveld en Beekdaelen. Iedere gemeente heeft een eigen historie op sociaal, cultureel en historisch gebied. Echter kenmerkt de regio zich door de gezamenlijke problematiek.

De geschiedenis laat een sterke verstedelijking zien die een snelle groei kent door de industrialisatie (mijnbouw) met bijkomende sociologische problemen en uitdagingen. Immigratie van andere nationaliteiten en culturen leidde tot een multiculturele smeltkroes, die het na de sluiting van de mijnen erg moeilijk kreeg. Met een enorme impact op de regio en haar inwoners : veel werkeloosheid, arbeidsongeschiktheid en een onvermogen om nieuw werk te creëren. De weg eroderende invloed van de kerk op de gemeenschap, het verdwijnen van de dominante werkgevers, zijn waarden die weggevallen zijn en nu een zoektocht opleveren naar een eigen bestaansrecht. Activering van inwoners wordt gevraagd om zelf aan de slag te gaan met de uitdagingen. Niet langer in het keurslijf van kerk, staat en werkgever. Uitdagingen als :

- - het doorbreken van een "eilanden cultuur" (Parkstad) / ieder voor zich / beperkt zichtbaar voor omgeving wat er werkelijk gebeurt

- - het lokaal economisch model (her)schrijven om bewustwording in samenleving te realiseren

- - een signaalfunctie zijn voor de groter liggende gebiedsopgave op het gebied van energie, voedsel, mobiliteit, en welzijn

- - de inwoners mobiliseren

- - transitie
  De samenleving, instituties, gemeenschappen en mensen, lokaal, nationaal en mondiaal, verkeert in transitie, waarbij we enerzijds afscheid nemen van diverse economische, politieke en andere maatschappelijke organisatievormen en instituties die ontworpen waren en hun waarde bewezen hebben in de 20 eeuwse samenleving en nu naar een hoger niveau dienen te evolueren om niet belemmerend te worden, en anderzijds het ontstaan van nieuwe instituties verwelkomen waar de volgende collectieve ontwikkelingsfase van de samenleving om vraagt;
  - integrale gebiedsopgaven
  Iedere locatie heeft zijn eigen uitdagingen. Voor de gebiedsomgeving Parkstad hebben die te maken met energie, voedsel, mobiliteit, wonen, ruimte en welzijn.

- De beoogde gebiedscoöperatie zal bestaan uit een samenstelling van diverse entiteiten die op deze deelgebieden een rol (gaan) spelen en die toegankelijk zijn voor iedereen binnen Parkstad, bewoners en ondernemers. Zij bepalen in hoge mate hoe hun omgeving eruit komt te zien;

#3

gebiedswaarde

Met ons alle bouwen we aan een gebiedsgerichte coöperatie waarin we streven naar een duurzame, vitale toekomst voor Parkstad en haar inwoners, werkenden en bezoekers. We streven naar een toekomst waarin wij zelfstandig, sociaal, welvarend en gezond kunnen leven en werken in een mooie en waardevolle omgeving met ruimte en respect voor medeburgers en omgeving. Daarbinnen willen we zoveel mogelijk 'de waarde binnen het gebied' houden. Dit betekent enerzijds het voorkomen van waardeverdamping bijvoorbeeld als gevolg van klimaatschade en voedselverspilling. Anderzijds beogen we het ombuigen van bestaande financiële waardestromen naar het gebied toe en nieuwe meervoudige waardecreatie te realiseren door o.a. duurzame energie, voedseldemocratie, intelligente mobiliteit, welvarend welzijn, verantwoord wonen en ruimtelijke ordening expliciet te verbinden aan de gebiedsopgaven;

- **lokale ontwikkeling**
  Ook de lokale politiek, economie en samenleving verkeert op diverse vlakken in transitie, die het dagelijkse leven van mensen overal en op huishoudelijk niveau raakt en vraagt om nieuwe benaderingen op onder andere de volgende thema's: werkgelegenheid, eerlijk geld, financiële zekerheid, huisvesting, bouw, veiligheid, voeding, gezondheid, welzijn en zorg, oudedagsvoorziening, onderwijs, opleiding, communicatie, mobiliteit, energie, water, grondstoffen, recycling, onderhoud, woonomgeving, groenvoorziening, natuur, enzovoorts, zoals vertolkt onder meer in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de Earth Charter en de Millennium Doelstellingen van de Verenigde Naties.
  - naar een samenleving met coöperatieve waarden. Beseffende dat de verandering overal en op wereldschaal plaatsvindt en daarom alleen duurzaam te organiseren is vanuit universele, verbindende coöperatieve waarden passend bij een beleving van wereldburgerschap zoals gelijkwaardigheid, eerlijkheid, intensiviteit inclusiviteit, tolerantie en waardering van diversiteit, samenwerking en wederkerigheid, solidariteit en bereidwilligheid te 'delen' , teneinde te kunnen bewegen van persoonlijk, nationalistisch of anderszins beperkend, scheidend en wedijverend eigenbelang naar 'verlicht samenbelang' zonder sociale of geografische begrenzingen; van strijd naar verbinding, van wedijver naar samenwerking, van agressie naar saamhorigheid, van oppositie naar bundeling, van dispuut naar consultatie, van zelfverheffing naar bemoediging, van graaien naar gunnen;

- **aansluitend op beleidsagenda's**
  Het werk aan een coöperatieve samenleving en de daarvan onderdeel uitmakende [Nieuwe] Democratische Code haakt aan bij Nederlandse, Europese en internationale beleidsagenda's gericht op alle hierbij relevante thema's en sleutelbegrippen waaronder 'gemeenschapskracht' , 'burgerparticipatie' , 'doe-democratie', 'democratische vernieuwing', 'sociaal ondernemerschap', 'sociale cohesie, bescherming en
  integratie' ('sociale inclusiviteit'), de 'right to challenge' (WMO), 'maatschappelijk aanbesteden', 'buurtrechten' , 'buurtwet, 'vitalisering van de steden' en 'regionale ontwikkeling' (Barosso Agenda van de Regio's 2020);
- **een collectief leerproces**
  Beseffend dat de transitie naar een coöperatieve samenleving op een nieuw speelveld plaats vindt en een groot leerproces impliceert, waarbij ook het leren zelf vernieuwing nodig heeft, is aandacht nodig voor een veelheid aan leervormen naast het klassieke onderzoek en onderwijs: leren door voorbeeld, leermeester gezel principes, extramurale uitwisselingen, doen/experimenteren (inclusief fouten maken) en hierop persoonlijk en gezamenlijk te reflecteren, moeiteloos schakelend en distribuerend tussen verschillende locaties en aggregatieniveaus: persoonlijk, kleinschalig (onder andere in regionale leerkringen).

Welke stappen zijn klaar in de ontwikkeling naar een gebiedscoöperatie Parkstad

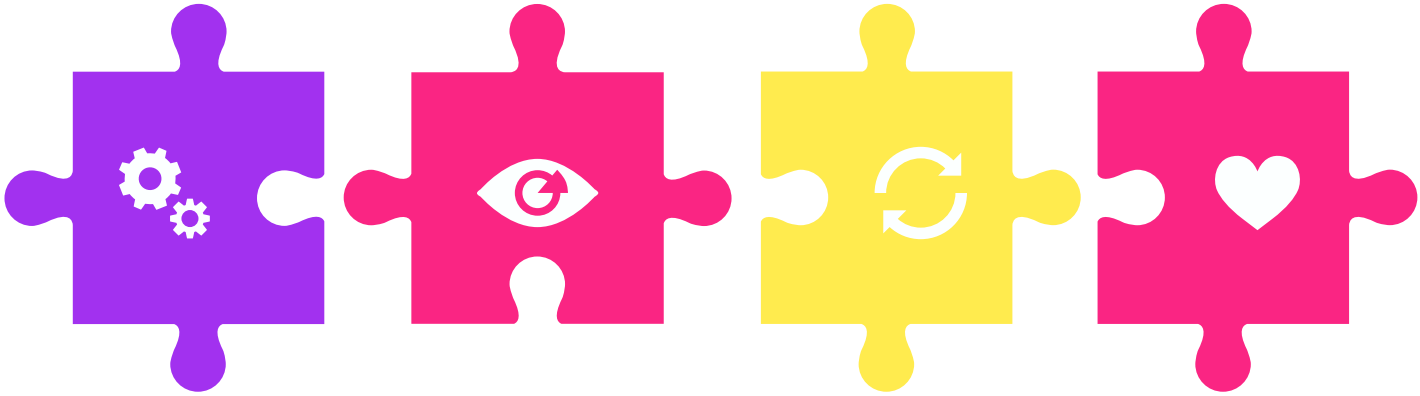

Inrichten | Modeling | Met elkaar werken | Feedback

proces borging

Bij het toewerken naar deze Code en bij alle projecten en programma's is het wenselijk op spelregel niveau proces borging te organiseren middels toepassing van spelregel arrangementen uit het publiek- en privaatrecht en de toepassing van voorhanden wettelijke experimenteerruimte, stimuleringsbeleid en regelgeving;

kwartiermaker

Aangezien we nu niet weten waar we over twee jaar zullen staan en daarom de toekomst niet willen vastleggen en beperken in de afspraken en vormen die we met onze blik van vandaag kunnen bedenken, gelasten we nu, onder de aanvankelijke coördinatie van een oprichtingsbestuur en met het vaste voornemen als zwerm van maatschappelijk geëngageerde burgers en vrije professionals als kloppend hart van de coöperatie frequent bijeen te blijven komen voor inhoudelijke reflectie, verdieping en vervolgplanning, in een kwartiermaker periode van twee jaar om de vormgeving, strategie en beleid van de Coöperatie en de aan haar verbonden ondernemingen nader te ontwikkelen en middels een eerste serie activiteiten uit te werken, om bij het verstrijken van die periode een evaluatie en audit op de statuten uit te voeren met het oog op een mogelijk besluit van statutenwijziging, en een half jaar daaraan voorafgaand het bestuur te laten defungeren en een toetsing op compliance uit te voeren, waarna herbenoeming kan plaatsvinden voor het resterende deel van de eerste volle bestuurstermijn;

Wat is het landschap.

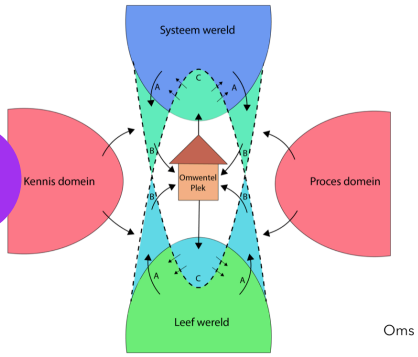

Het werkgebied

Midden in een regionale economische en culturele smeltkroes. Grenzen vervagen, gebruikers van het gebied worden zich steeds meer bewust van samen-werken. 260.000 inwoners groot. Een bijzonder rijk gebied.

Stadsregio parkstad

Samenwerken met Stadskantoor regio Parkstad is een belangrijke schakel tussen de leef- en systeemwereld. Deze samenwerking gaat ontstaan in de nieuwe omgevingswet 2021.

Aanpak

De gebiedscoöperatie bevind zich in neutraal gebied tussen systeem- en leefwereld. We creëren een gemeenschap van alle deelnemers, aan gebiedsgebonden vraagstukken.

Bij het schrijven van dit stuk, vallen de statuten van de gebiedscoöperatie in de brievenbus, een mijlpaal. Een gebiedscoöperatie die de belangen van haar inwoners een stem gaat geven. Misschien wel de 3e kamer, zoals Peter Bootsma benoemd. We doen het, met dank aan RVO. Zonder de benoeming tot “Kiemregio Parkstad” was dit niet mogelijk. Het was een wake-up call. We kunnen anders organiseren. We kunnen meervoudig organiseren. Samen een gemeenschap zijn, die meervoudigheid als DNA heeft. Kan ik voorspellen waar we in 2025 zijn, nee! Wordt het een transitie? Ja! We zitten midden in een tijdperk van transitie. Samen creëren we deze nieuwe samenleving met hernieuwde waarden, samen-leving creëren doe je samen. Wij zijn al begonnen in Parkstad en het voelt goed.

Lijst van deelnemers

Systeemwereld:

Charles Claessens Wethouder gemeente Heerlen
Erk-Jan Reemer Programma manager
Duurzaamheid gemeente Heerlen
Hans van der Logt Programma manager
Duurzaamheid gemeente Heerlen
Douwe Dijkstra Stad marketing Heerlen Mijnstad
Volmar Delheij Stadsregio Parkstad Programma
manager Duurzaamheid Parkstad
Peter Bertholet Directeur Stads regio Parkstad
Andre Scheffer Duurzaamheidswinkel Parkstad

Leefwereld

Fleur van Hooren
Jelle Diederen
Daniel Raedts
Lars Rompen
Michiel van der Werf
Leon Keppels
Michael Rijken

Kennis domein

Felix Lacroix
Onno van Bekkum
Sybrand Frietema
Peter Bootsma
Jeffrey Spangenberg
Arnold van der Valk
Eduard Ravenhorst
Hogeschool Zuyd
Slowfood Aachen
Manfred Lieber

Proces Domein:

Leo Crombach
Lijnspel coöperatie netwerk

Contact

Leo Crombach

Daslook 29

6467JC Kerkrade

0031631938738

leocrombach@lijnspel.nl